

Rummets betydning

Refleksionskort til undervisning i
eksterne læringsmiljøer

SKOLETJENESTEN

VIDENCENTER FOR EKSTERNE LÆRINGSMILJØER

Når vi underviser på museer, spiller rummet en central rolle. Som unikke miljøer tilbyder museerne autentiske genstande, æstetiske indtryk og særlig arkitektur, som skaber sanselige oplevelser og muligheder for deltagelse i undervisningen. Ved at integrere rummet som en dimension i undervisningsplanlægningen, kan vi udnytte dets pædagogiske potentiale.

Skoletjenesten har identificeret fem aspekter ved museumsrummet, som kan bringes i spil i din undervisning. På den baggrund har vi udviklet dette sæt kort til refleksion over, hvordan museumsrum kan være aktive medspillere i din undervisning.

Kortene indeholder en introducerende tekst og en række spørgsmål. Brug dem som afsæt for at observere rum med og uden undervisning, til dialog med dine kollegaer eller til samarbejde med lærere i forbindelse med undervisningsudvikling.

Du kan bruge kortene både i forhold til kommende eller eksisterende museumsudstillinger. Vi anbefaler, at overvejelser over rummets potentiale og begrænsninger bliver et væsentligt omdrejningspunkt i din udvikling og kvalificering af al undervisning.

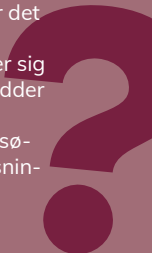
Det frie rum

SKOLETJENESTEN
VIDENCENTER FOR EKSTERNE LÆRINGSMILJØER

Elever udforsker mulighederne for at indtage museumsrummet på egne præmisser. Ofte er der ikke klare retningslinjer for, hvordan man skal agere i disse rum, hvilket giver eleverne mulighed for at eksperimentere med forskellige måder at opholde sig på. Elever positionerer sig i undervisningsrummet på måder, der ikke lader sig styre. Gængse praksisser fra klasselokalet mister deres relevans, og museumsrummet er sjældent designet til undervisningsformål. Elever placerer sig måske bevidst et sted, der blokerer passager for andre gæster. Elevernes kroppe lader sig ikke sådan ordne. Der er en ordløs dialog mellem kroppe og rummet.

- Hvad sker der i din undervisning, når elever interagerer med det fysiske rum, og hvordan påvirker det undervisningen?
- Hvad fungerer bedst for dig – at eleverne sætter sig som de vil, eller at du arrangerer, hvordan de sidder og opholder sig?
- Hvordan kan du balancere elevernes frie undersøgelse af brug af rummet og samtidig give anvisninger, der understøtter undervisning og fokus?

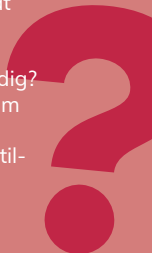

Interaktioner

Museet er et offentligt betalt rum, hvor alle gæster er der på lige fod. Men elever bliver ikke altid betragtet på lige fod med de øvrige gæster. Der er ofte en udbredt opfattelse af, at børn og unge på museum primært udgør en kilde til støj og forstyrrelser for andre besøgende. Men den fortælling fortjener at blive nuanceret. I mødet eller interaktionen mellem børn, unge og andre gæster opstår der komplekse dynamikker og interaktioner mellem forskellige besøgsgrupper, som former hele oplevelsen af besøget. Andre gæster stopper op og betragter elever, der er i gang med en aktivitet. Spontane møder, interaktioner og observationer i museets rum opstår hele tiden. Måske er der også noget med interaktionen mellem elever og personale på museet, som er interessant at kigge på.

- Hvad repræsenterer begrebet "interaktion" for dig?
- Hvordan forekommer interaktion i forskellige rum hos dig?
- Hvilke interaktionsmuligheder tilbyder dine udstillingsrum?

A graphic consisting of several concentric circles in a light beige color, centered on a solid orange background. The circles are of varying diameters, creating a ripple effect.

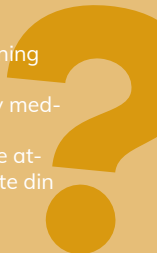
Atmosfære

SKOLETJENESTEN
VIDENCENTER FOR EKSTERNE LÆRINGSMILJØER

Andre besøgende, der taler sammen, summende maskiner, et audiospor, der kontinuerligt udfylder alle tavse sprækker. Der er lange, smalle gange eller kæmpestore rum, udstillingen er måske nærmest mørkelagt, en duft eller lugt præger rummet, en kustode følger let overvågende efter eleverne på afstand. Det kan også være udstillingen er helt stille, og at man bruger audioguides. Der er mange ting, som præger atmosfæren og stemningen ved undervisning på et museum. Når du underviser, er det vigtigt at overveje, hvilke stemninger der dominerer i de rum, hvor din undervisning finder sted. At tage højde for og planlægge med et rums atmosfære kan også åbne op for individuelle muligheder for eleverne. Ved at forstå og håndtere atmosfæren i undervisningsrummet kan du skabe en mere engagerende undervisning.

- Hvilke stemninger er der i de rum, din undervisning foregår i?
- Hvordan kan museets atmosfære blive en aktiv medspiller i din undervisning?
- Er der måder, hvorpå du kan forme eller påvirke atmosfæren i et allerede etableret rum for at støtte din undervisning?

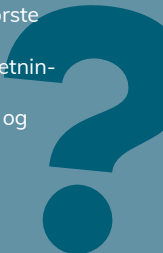
Det fremmede rum

SKOLETJENESTEN
VIDENCENTER FOR EKSTERNE LÆRINGSMILJØER

Det er måske første gang, eleverne er på museum. Meget er nyt og anderledes, og det kan virke forstyrrende for nogen, de har brug for tid til at orientere sig. Alle sanser er i spil, og for nogen elever kan det være utryghedsskabende at både rum og underviser er nye. For andre elever kan det være motiverende, at undervisningen foregår et nyt sted og med en ny underviser. Fælles for dem alle er, at de skal deltage i undervisning i et fremmed rum med anderledes praksisser.

- Hvilket rum skal være det første, eleverne møder og hvorfor?
- Hvordan udnytter du potentialet i elevernes første møde med det fremmede rum?
- Hvordan kan rummet være en del af rammesætningen?
- Hvordan påvirker rummet elevernes kropslige og sanselige oplevelser?

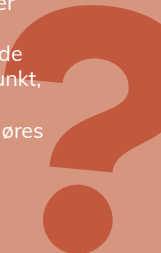
Genstande bag glas

SKOLETJENESTEN
VIDENCENTER FOR EKSTERNE LÆRINGSMILJØER

De endeløse rækker af pilespidser bag glas. Mange monter i et lille rum, hvor man ikke kan stå med en hel klasse, så alle kan se. Genstanden i fokus er inde bag glasset blandt mange andre, den skal udpeges, er svær at se og kan ikke røres. Pointen i undervisningen er ikke mængden af genstande, men den enkelte genstands funktion og forbindelse til emnet. Fascinationen af genstandens autenticitet er en faktor i forhold til elevernes motivation, men fascinationen svækkes ved den svære tilgængelighed.

- Hvordan bruger man som underviser rummet med de mange genstande, så genstandene fungerer motiverende for eleverne?
- Hvordan kan eleverne komme tæt på genstande bag glas? Kan det være et opmærksomhedspunkt, når udstillingen bygges op?
- Hvordan kan genstandene blive aktiveret og gøres levende?

Find mere inspiration til din
undervisning på skoletjenesten.dk

